

Barátság születik

**Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák**

4. évfolyam

Programcsomag: Én és a másik

A modul szerzője: Iván Márta

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	9-10 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A barátsággal kapcsolatos tapasztalatok felidézése, mozgósítása, véleményalkotás, véleménynyilvánítás, elfogadás
A modul témái, tartalma	Témák: A társadalom és a gazdaság: szegénység, gazdagság, foglalkozások Pszichikus működésünk, személyiségünk: gondolataink, érzéseink, bizalom, remény Kommunikáció: megértés Kapcsolatok: találkozások Tartalom: Ifjúsági regény: Sivók Irén: <i>Barátfülek</i> (részletek).
Megelőző tapasztalat	Várhatóan minden gyerek rendelkezik már tapasztalatokkal a barátságról, illetve a barát nélküli állapotról.
Ajánlott továbbhaladási irány	A könyv elolvasása, rajzos vagy szöveges könyvajánlás készítése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Társas kompetenciák: együttműködés, konszenzus, kommunikációs készségek – önkifejezés A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: kreativitás
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom (gondolatok, érzelmek és vélemények közlése, mindennapi élmények, olvasmányok tartalmának érzékletes elmondása, néma értő olvasás, vélemény megfogalmazása), Ember és társadalom (mindennapi élethelyzetek elbeszélése, eljátszása különböző nézőpontból, önálló vélemény megfogalmazása, mások véleményének meghallgatása) A tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom A modulokhoz: <i>Miért jó a barátság?</i> (szkb104_02_t)
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet. Budapest, 2001 <i>Magyar Szinonimaszótár</i> . Akadémiai Kiadó. Budapest, 1978 Sivók Irén: <i>Barátfülek</i> . Móra Ferenc Könyvkiadó. Budapest, 2000 Gabnai Katalin: <i>Drámajátékok</i> . Marczibányi Téri Művelődési Központ. Budapest, 1993

Módszertani ajánlás

A modul feldolgozásához szükséges, hogy a pedagógus ismerje a kooperatív tanulás módszereit, a gyerekek pedig jártasak legyenek a kooperatív tevékenységekben. Az időkeret ilyen feltételek mellett érvényes.

Bár a szövegfeldolgozás hagyományos módjára is van lehetőség a modulban, a szociális kompetenciák fejlesztését jobban szolgálhatja a II/a feladat **C** változata, amely drámajáték alkalmazását ajánlja. Nem baj, ha a pedagógus még kevésbé járatos ebben. A gyerekek találnak megoldást, s így jobban megismerhetik egymást, a pedagógus pedig őket.

Az I/a játékok megbeszélése azért fontos, hogy a gyerekek gyakorolják a pontos megfigyelést, amelynek nagy jelentősége van a környező világ, benne embertársaink megismerésében.

Az alkalmi csoportalakításkor (I/b) előfordulhat, hogy valamelyik szinonima jelentését nem ismerik a gyerekek. A tanár tegye lehetővé, hogy ebben az esetben a gyerekek segítsenek egymásnak, illetve ha szükséges, ő nyújtson segítséget.

Az I/a, b, és c feladatok esetében az **A** és **B** tevékenységek folyamatot jelölnek, míg a II. feladattól az **A**, **B**, **C** tevékenységek alternatívákat jelentenek.

Az I/a B változatánál a tanulókat ismerve a tanár dönti el, hogy hány és milyen tárgyat választ ehhez a játékhoz.

A II/a feladattól kezdve a gyerekek a kooperatív alapsoportokban dolgoznak. A II/a feladat **A** és **B** változatában is fontos, hogy a gyerekekben kezdjen tudatosulni, mely tulajdonságok segítik, melyek akadályozzák a barátság kialakulását. Az is elképzelhető, hogy az **A** és **B** változat tevékenységeit párhuzamosan végzik, fejlesztendő képességeik szerint vagy önálló választás alapján.

A II/a feladat **A** változatában alkalmazott módszer szerint a gyerekek kérdéseket írnak a kerekasztal módszerével, majd kiválasztják az eldöntendő, illetve a vitára, beszélgetésre alkalmas kérdéseket (amelyekre többféle válasz adható). Ezek közül választanak közösen egyet (ha nem tudnak megegyezni, szavazással is dönthetnek), és beszélgetnek, vitatkoznak róla. Erről a beszélgetésről, vitáról számol majd be a szóvivő.

A II/a feladat **A** változatának választása után csak a II/b **A** következhet, mert a feldolgozás alapján készített plakátok segítik a szóvivők beszámolóját.

A II/a feladat **B** variációjának választása után csak a II/b **B** következhet, mert a megoldókulcs az önálló munka ellenőrzését segíti.

A II/b feladat **B** változata megfelelő rutint feltételez az önellenőrzésben. Ha ez hiányzik, akkor a tanár végezheti az ellenőrzést, és a gyerekek felkészülhetnek egy számukra tetsző (vagy a tanár által előre kiválasztott, érdeklődésfelkeltő) részlet hangos olvasására.

Ha a II/a feladat **C** változatát választjuk, utána csak a II/b **C** következhet. Mivel a jelenetek előadásához hosszabb időre van szükség, itt módosult az időbeosztás, de a modul egészébe megfelelően illeszkedik a II/a **C** és a II/b **C**.

A II/c feladat előtt a tanár elmondhatja a gyerekeknek, hogy próbáljanak visszaemlékezni egy számukra fontos, emlékezetes barátságra, esetleg olyanra, amely különleges körülmények között született.

A II/d feladatban figyelni kell arra, hogy az asztaloknál maradókat egy idő után leváltsák.

Speciális javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Lehetőleg folyamatosan, metakommunikációs jelekkel is értékeljen a tanár. Azt közvetítse, hogy a véleménynyilvánítás nem jó vagy rossz, legfeljebb a megfogalmazás pontossága, tapintata szerint lehet megkülönböztetni azokat.

Az önellenőrzés során (II/b **B**) a gyerekek kapjanak lehetőséget az önértékelésre is, akár írásban, akár szóban.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

D1 – Szókártyák – annyi, ahány gyerek van (d2)

D2 – Szerepkártyák – pl. szóvivő, feladatmester, időfigyelő, jegyző (d2)

D3 – Sivók Irén: Barátfülek (részlet) (d1)

D4 – Feladatlap (d1)

D5 – Megoldókulcs a feladatlaphoz (d1)